

การใช้หลักโพชฌงค์ต่อการตัดสินใจเลือกตั้งผู้นำท้องถิ่นของประชาชนในพื้นที่
องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเพิง อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช
An Application of Bojjhanga Principle in Decision Making of Election to Local
Leaders Of People in Tambol Banperng Administrative Organization
Pakpanang District, Nakhon Si Thammarat Province

นุชรี นวลแก้ว¹ พระมหาเอกกวิน ปิยวิโร² และกันตภณ หนูทองแก้ว³

Nutcharee Nuankaeo¹ Phramaha Ekkawin Piyaweero² and Kantaphon Nuthongkaew³

¹ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

^{2,3} อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

¹ Master's degree student, Master of Political Science, Faculty of Social Sciences, Mahamakut Buddhist University

^{2,3} Lecturer of the Master of Political Science, Faculty of Social Sciences, Mahamakut Buddhist University

E-mail: nymphim.nn@gmail.com, ekkawin.piy@mbu.ac.th, kantaphon.271970@gmail.com

Received: Apr 18, 2023; Revised: Apr 27, 2023; Accepted: May 3, 2023

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาการใช้หลักโพชฌงค์ต่อการตัดสินใจเลือกตั้งผู้นำท้องถิ่นของประชาชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเพิง อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ในพื้นที่ตำบลบ้านเพิง อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 333 คน ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการผู้ใหญ่บ้าน และประธาน อสม. รวม 5 คน เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามแบบปลายปิดและแบบปลายเปิด และแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล คือค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) การใช้หลักโพชฌงค์ต่อการตัดสินใจเลือกตั้งผู้นำท้องถิ่นของประชาชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเพิง อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ในภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านปิติ ด้านวิริยะ ด้านสมาธิ ด้านสติ ด้านอุเบกขา ด้านปัสสัทธิ และ ด้านธัมมวิจยะ 2) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้หลักโพชฌงค์ต่อการตัดสินใจเลือกตั้งผู้นำท้องถิ่นของประชาชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเพิง อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ประกอบด้วย (1) ควรมีสติในการตัดสินใจเลือกโดยมีข้อมูลที่เพียงพอ (2) ควรมีความรู้และข้อมูลเกี่ยวกับผู้สมัครก่อนตัดสินใจเลือก (3) ควรมีความมั่นคงและแน่วแน่ในการตัดสินใจและปฏิบัติตนอย่างมีอุดมการณ์ (4) ควรส่งเสริม สนับสนุน ยอมรับและยกย่องผู้ที่ได้รับคัดเลือกมาเป็นตัวแทนอย่างจริงจังและจริงใจ (5) ควรมีการสงบจิตสงบใจ และลดการปะทะเมื่อเกิดเหตุการณ์ที่ไม่พึงพอใจ (6) ควรมีความมั่นคงและแน่วแน่ในการตัดสินใจเลือกปราศจากความหวั่นไหวหรือการยุยง หรือผลประโยชน์ใด ๆ และ (7) ควรวางใจเป็นกลาง ไม่เอนเอียง และยอมรับการตัดสินใจของตนเองเพื่อผลประโยชน์โดยรวม

คำสำคัญ: การใช้หลักโพชฌงค์ การตัดสินใจเลือกตั้ง ผู้นำท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบล

Abstract

The objectives of this thesis were: 1) to study an application of the Bojjhanga principle in make a choice of election to local leaders of people in Tambol Banperng Administrative Organization, Pakpanang district, Nakhon Si Thammarat. The research sample consisted of people in Tambol Banperng Administrative Organization, Pakpanang District, Nakhon Si Thammarat. Key informants include: Deputy President of subdistrict Administrative Organization Deputy Permanent Secretary of the Subdistrict Administrative Organization Public Health Specialist, village headman and chairman of village health volunteers, a total of 5 people The employed research instrument were closed-ended and open-ended questionnaire and the interview form. The statistics employed for the data analysis were frequency, percentage, standard deviation, and content analysis. The findings were as follows; 1) the overall and each aspect of an application of the Bojjhanga principle in decision making of election to local leaders of people in Tambol Banperng Administrative Organization, Pakpanang district, Nakhon Si Thammarat was at the high level, which specific aspects could be ranked from top to bottom based on their rating means as follows: the piti, the viriya, the concentration, the mindfulness, the upekkha, the passivism, and the dhammavidya. 2) guidelines for applying the bojjhanga principle in make a choice of election to local leaders of people in Tambol Banperng Administrative Organization, Pakpanang District, Nakhon Si Thammarat consist of (1) there should be consciousness in making election decisions with sufficient information (2) there should be knowledge and information about applicants before making a choice (3) should have firmness in making decisions and act with ideology (4) Seriously and sincerely encourage, support, accept and praise the selected representative 5) there should be calm and minimize conflict when unpleasant events occur (6) there should be firmness and determination in making choices free from any agitation or incitement or benefit and (7) should be impartial, unbiased, and accept their own decisions for the benefit of the whole.

Keywords: Bojjong Principle, Election Decisions, Local Leaders, Sub-district Administrative Organizations

บทนำ

การปกครองในระบอบประชาธิปไตยสิ่งทีถือได้ว่าเป็นสัญลักษณ์ของความเป็นประชาธิปไตยคือ การเลือกตั้งเพราะเป็นการแสดงเจตจำนงของประชาชนผู้เป็นเจ้าของสิทธิในอันที่จะมอบความไว้วางใจให้ผู้ที่ตนเองเลือกเข้าไปใช้อำนาจแทนตนในการทำหน้าที่ ที่จะสะท้อนปัญหาถึงกับรัฐบาลให้บริหารจัดการประเทศตรงกับความต้องการของประชาชน ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ข้อ 21(1) ให้ความสำคัญถึงสิทธิและการเลือกตั้งไว้ว่า “เจตจำนงของประชาชนย่อมเป็นมูลฐานแห่งอำนาจรัฐบาลของผู้ปกครอง เจตจำนงดังกล่าวต้องแสดงออกโดยการเลือกตั้งอันสุจริต ซึ่งจัดขึ้นเป็นครั้งคราวตามกำหนดเวลา ด้วยการลงคะแนนเสียงอย่างทั่วถึง โดยถือหลักคนละหนึ่งเสียงเท่านั้น โดยกระทำการลับด้วยวิธีต่าง ๆ เพื่อที่จะประกันให้การลงคะแนนเสียงเลือกตั้งเป็นไปโดยเสรี” (Netelection, 2016) การปกครองท้องถิ่น คือ การปกครองที่รัฐบาลมอบอำนาจให้ประชาชนในท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่งจัดการปกครองและดำเนินการ บางอย่าง โดยดำเนินการกันเอง เพื่อบำบัดความต้องการของตน การบริหารงานของท้องถิ่นมีการจัดเป็นองค์การมีเจ้าหน้าที่ ซึ่งประชาชนเลือกตั้งขึ้นมาทั้งหมด หรือบางส่วน ทั้งนี้มีความเป็นอิสระในการบริหารงาน แต่รัฐบาลต้องควบคุมด้วยวิธีการต่าง ๆ ตามความเหมาะสม จะปราศจากการควบคุม ของรัฐหาได้ไม่เพราะการปกครองท้องถิ่น เป็นสิ่งที่รัฐทำให้เกิดขึ้น (สุพัฒพงศ์ แยมอิม, 2564) ดังนั้น การปกครองท้องถิ่นมีความสำคัญต่อการบริหารราชการแผ่นดินไทย เนื่องมาจากการปกครองท้องถิ่นถือเป็นรากฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตย เพราะเป็นสถาบันฝึกสอนการเมืองการปกครองให้แก่ประชาชน ทำให้เกิดความคุ้นเคยในการใช้สิทธิ และหน้าที่พลเมือง อันจะนำไปสู่ความศรัทธาเลื่อมใสในระบอบประชาธิปไตยการปกครองท้องถิ่น เป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาล การปกครองท้องถิ่นจะทำให้ประชาชน รู้จักการปกครอง

ตนเอง เพราะเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง ซึ่งจะทำให้ประชาชนเกิดสำนึกใน ความสำคัญของตนเองต่อท้องถิ่น (อัญธิชา มั่นคง, 2558)

การเลือกตั้งท้องถิ่นจึงนับได้ว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของระบอบประชาธิปไตย เนื่องจากการเลือกตั้งท้องถิ่นเป็นกระบวนการที่เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในทางการเมืองระดับท้องถิ่น (Local Political Participation) ผ่านการใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งผู้สมัครรับเลือกตั้ง (Candidates) และพรรคการเมืองท้องถิ่นที่มีแนวนโยบาย (Policy Platform) ที่ตรงกับความต้องการของประชาชน ในแง่หนึ่งการเลือกตั้งจึงเป็นองค์ประกอบสำคัญของกระบวนการกำหนดนโยบายสาธารณะ เนื่องจากประชาชนสามารถกำหนดทิศทางของนโยบายสาธารณะที่ตนต้องการผ่านการเลือกผู้สมัครและพรรคการเมืองท้องถิ่นที่มีแนวนโยบายสอดคล้องกับตนได้ (สตีลธ ธนาธิโชติ และธนพันธ์ ไร่ประกอบทรัพย์, 2560) โดยมีเป้าหมายเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้ตรงจุด แก้ปัญหาได้รวดเร็ว สร้างความโปร่งใส รวมทั้งเป็นวิธีการที่ช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน การเลือกผู้นำท้องถิ่นเพื่อมาทำหน้าที่เป็นผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งจะเป็นผู้ที่มิอำนาจหน้าที่และมีบทบาทรับผิดชอบโดยตรงต่อการกำหนดทิศทางการพัฒนาท้องถิ่นและขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในฐานะเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยทางความคิดและการตัดสินใจในการลงคะแนนให้แก่ผู้รับสมัครเลือกตั้ง หากสามารถตัดสินใจโดยใช้ปัญญา ไม่เห็นแก่ความสนิทสนมใกล้ชิด หรือผลประโยชน์ส่วนตน ก็จะได้ผู้นำท้องถิ่นที่มีคุณสมบัติเหมาะสม มีความรู้ความสามารถ มีศีลธรรม ซึ่งหลักโพชฌงค์ เป็นอีกหนึ่งหลักธรรมที่สามารถนำมาใช้ในการตัดสินใจได้ โดยหลักโพชฌงค์ หมายถึง องค์ธรรมแห่งการตรัสรู้ การตรัสรู้เป็นเป้าหมายที่ต้องการ องค์ธรรมแห่งการตรัสรู้ ก็เปรียบเสมือนเครื่องมือที่จะช่วยให้บรรลุจุดหมายที่ต้องการ (พระพรหมคุณาภรณ์ ป.อ.ปยุตโต, 2554) มี 7 ประการ ได้แก่ สติ แปลว่า ความระลึกได้ สำนึกพร้อมอยู่ ใจอยู่กับกิจ จิตอยู่กับเรื่อง ัมมวิจยะ แปลว่า ความเพียรธรรม ความสอดส่องสืบค้นธรรม วิริยะ แปลว่า ความเพียร ปิติ แปลว่า ความอิ่มใจ ปัสสัทธิ แปลว่า ความผ่อนคลายสงบเย็นกายใจ สมานธิ แปลว่า ความมีใจตั้งมั่น จิตแน่วแน่ในอารมณ์ และอุเบกขา แปลว่า ความมีใจเป็นกลางเพราะเห็นตามเป็นจริง (สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ ป.อ.ปยุตโต, 2561) จึงนับได้ว่าหลักโพชฌงค์เป็นอีกหนึ่งหลักธรรมที่สามารถนำมาใช้ในการตัดสินใจได้ เพราะสามารถนำมากำกับสติไม่ให้หลงมัวเมาไปกับผลประโยชน์หรืออามิสสินจ้าง

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเพิง เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 มีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 7 พ.ศ. 2562 โดยในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและสมาชิกสภาของประชาชนในพื้นที่องค์กรการบริหารส่วนตำบลบ้านเพิง อำเภopakพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช เมื่อวันที่ 28 พฤศจิกายน 2564 ที่ผ่านมา ผลการเลือกตั้งพบว่า ผู้ที่ได้รับการเลือกตั้งส่วนใหญ่เป็นบุคคลเดิมที่เคยดำรงตำแหน่งดังกล่าวมาแล้วในสมัยที่ผ่านมา และยังพบว่าบางเขตเลือกตั้งมีผู้สมัครรับเลือกตั้งเพียงรายเดียว นอกจากนี้แล้วในการเลือกตั้งครั้งนี้ยังเกิดเสียงวิพากษ์วิจารณ์ถึงการใช้อิทธิพลกดดันผู้สมัครฝั่งตรงข้าม การซื้อสิทธิ์ขายเสียงในพื้นที่แต่ไม่ปรากฏหลักฐานชัดเจน รวมถึงเกิดความแตกแยกในครอบครัวเนื่องจากลงคะแนนเลือกผู้สมัครคนละพรรค

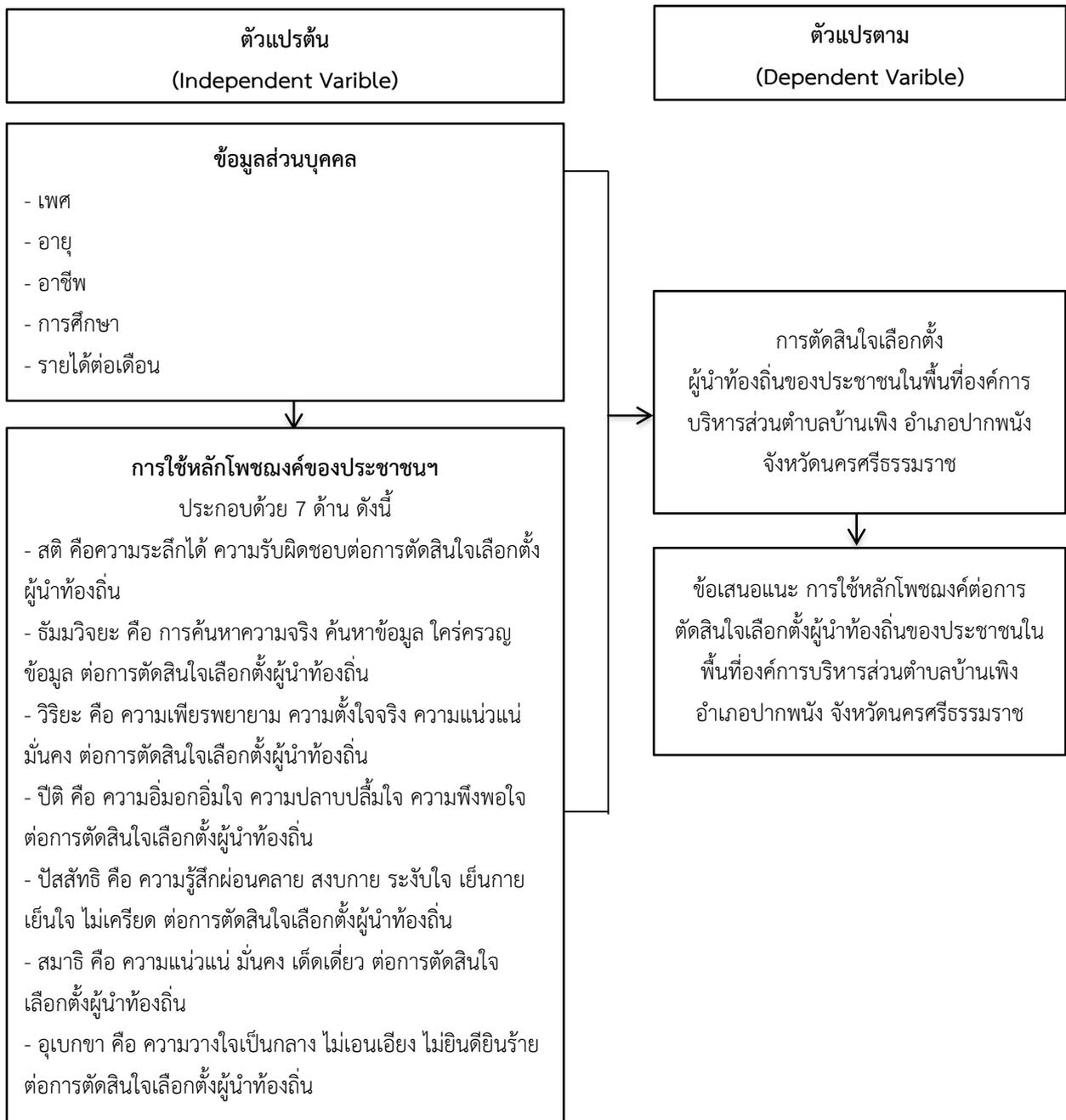
ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาว่าการเลือกตั้งผู้นำท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเพิง อำเภopakพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีการใช้หลักโพชฌงค์ ในการตัดสินใจเพียงใดเลือกตั้งผู้นำท้องถิ่นมากน้อยเพียงใด และในแต่ละด้านมีการใช้หลักโพชฌงค์ อยู่ในระดับใด เพื่อเป็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการส่งเสริมการใช้หลักโพชฌงค์ ในการตัดสินใจเลือกตั้งผู้นำท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเพิง อำเภopakพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ในการเลือกตั้งครั้งในอนาคต เพราะผู้วิจัยมีความเห็นว่าหากประชาชนใช้หลักโพชฌงค์ ในการตัดสินใจเลือกผู้บริหารท้องถิ่น ก็จะได้คนดี มีความรู้ความสามารถที่จะนำพาความผาสุกและความเจริญมาสู่ประชาชนในท้องถิ่นนั้นสืบไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาการใช้หลักโชนงค์ต่อการตัดสินใจเลือกตั้งผู้นำท้องถิ่นของประชาชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเพิง อำเภอกาบัง จังหวัดนครศรีธรรมราช

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัย ได้ศึกษา การใช้หลักโชนงค์ต่อการตัดสินใจเลือกตั้งผู้นำท้องถิ่นของประชาชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเพิง อำเภอกาบัง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยหลักโชนงค์มี 7 ประการ คือ สติ อัมมวิจยะ วิริยะ ปิติ ปัสสัทธิ สมาธิ และอุเบกขา สามารถสรุปเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาการใช้หลักโปชฌงค์ต่อการตัดสินใจเลือกตั้งผู้นำท้องถิ่นของประชาชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเพิง อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้วิจัยได้เลือกศึกษาแบบผสมผสาน (Mixed Methods) ซึ่งประกอบด้วย การศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ควบคู่กันไป

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method) ทั้งการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมและครบถ้วนตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ไว้ดังนี้

1. แบบเชิงปริมาณ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ในพื้นที่ตำบลบ้านเพิง อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 2,457 คน และได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างจากตารางสำเร็จรูปของเครซีและมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 333 คน

2. แบบเชิงคุณภาพ การสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ผู้นำท้องถิ่น ผู้นำชุมชน และหัวหน้าส่วนราชการในพื้นที่ รวม 5 คน เกณฑ์ในการคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ เป็นผู้มีความรู้ มีความสนใจ ตระหนักถึงความสำคัญของการเลือกตั้งท้องถิ่น เข้าใจบริบทของพื้นที่ รวมถึงมีความเข้าใจหลักธรรมคำสอนของพระพุทธศาสนาและนำมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้เป็นอย่างดี และสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้เชิงบูรณาการเพื่อการพัฒนางานวิชาการฉบับนี้ให้เกิดผลลัพธ์ในการใช้หลักโปชฌงค์ต่อการตัดสินใจเลือกตั้งผู้นำท้องถิ่นของประชาชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเพิง อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช สืบต่อไป

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ คือ แบบสอบถามสำหรับการวิจัย เรื่อง “การใช้หลักโปชฌงค์ต่อการตัดสินใจเลือกตั้งผู้นำท้องถิ่นของประชาชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเพิง อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช” และข้อคำถามสำหรับการสัมภาษณ์เชิงลึกและสนทนากลุ่ม ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย ดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักโปชฌงค์ต่อการตัดสินใจเลือกตั้งผู้นำท้องถิ่น เพื่อกำหนดกรอบของแบบสอบถามและคำถามสำหรับการสัมภาษณ์เชิงลึก

2. ออกแบบเครื่องมือวิจัย คือแบบสอบถามและคำถามสำหรับการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยแบบสอบถามนั้น ประกอบด้วย ข้อมูล 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ให้ข้อมูล 5 ด้าน ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ การศึกษา และรายได้ต่อเดือน ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามการใช้หลักโปชฌงค์ต่อการตัดสินใจเลือกตั้งผู้นำท้องถิ่น ซึ่งแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และส่วนที่ 3 ข้อคำถามสำหรับการสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับข้อเสนอแนะการใช้หลักโปชฌงค์ต่อการตัดสินใจเลือกตั้งผู้นำท้องถิ่น ตามบริบทของผู้ให้ข้อมูล

3. นำเครื่องมือวิจัย คือ แบบสอบถามและแบบสำหรับการสัมภาษณ์เชิงลึก ที่สร้างเสร็จแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อนำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 คน ได้พิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา เพื่อวิเคราะห์ค่าความสอดคล้องของข้อคำถามกับเนื้อหา โดยได้ค่า IOC เท่ากับ 1.00

4. ดำเนินการยื่นหนังสือเพื่อขอจริยธรรมในมนุษย์

5. นำเครื่องมือวิจัยคือแบบสอบถามและคำถามสำหรับการสัมภาษณ์เชิงลึกที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมายในงานวิจัย เพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ โดยทดลองกับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในพื้นที่อำเภอเชียรใหญ่ จำนวน 30 คน

6. นำผลคะแนนจากการทดลองเครื่องมือวิจัยที่ทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมายในงานวิจัย เพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือด้วยการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ปรากฏว่าได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .952

7. นำเครื่องมือวิจัยที่ดำเนินการปรับปรุงสมบูรณ์แล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มเป้าหมายในงานวิจัย คือ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 333 คน ในเขตพื้นที่ตำบลบ้านเพิง อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำเครื่องมือการวิจัย คือ แบบสอบถาม และคำถามสำหรับการสัมภาษณ์เชิงลึก ไปเก็บรวบรวมข้อมูล ตามขั้นตอนดังนี้

การวิจัยเชิงปริมาณ

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากศูนย์บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยวิทยาเขตศรีธรรมโศกราช ถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเพิง อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย
2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ตามบ้านต่าง ๆ ที่ได้ทำการสุ่มตัวอย่าง โดยทำการชี้แจงรายละเอียดของแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างฟังและรับแบบสอบถามคืนมาทั้งหมด จำนวน 333 ชุด
3. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถาม และตรวจสอบความสมบูรณ์ ความถูกต้องในการตอบแบบสอบถาม แล้วนำมาคัดเลือกฉบับที่สมบูรณ์เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยผ่านโปรแกรมสำเร็จรูป

การวิจัยเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยนัดหมายวัน เวลา และสถานที่กับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ และเดินทางไปเก็บข้อมูลตามวัน เวลา ที่นัดหมายไว้ สถานที่ในการสัมภาษณ์เชิงลึก เป็นสถานที่ที่ผู้ให้ข้อมูลสำคัญพำนักอาศัยอยู่ ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยการจดบันทึกเป็นเอกสาร บันทึกโดยเครื่องอัดเสียง และบันทึกภาพ เมื่อได้รับอนุญาต

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการโดยนำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ มีลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. การวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล โดยหาค่าสถิติพื้นฐาน คือ ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ใช้สำหรับอธิบายลักษณะสถานภาพของประชากรที่ใช้ในการศึกษา
2. วิเคราะห์การใช้หลักโภชนาการตัดสินใจเลือกตั้งผู้นำท้องถิ่นของประชาชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเพิง อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)
3. วิเคราะห์ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวการใช้หลักโภชนาการตัดสินใจเลือกตั้งผู้นำท้องถิ่นของประชาชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเพิง อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)
4. วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

สรุปและอภิปรายผล

ผลการวิจัยเชิงปริมาณ

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
1. ชาย	166	49.80
2. หญิง	167	50.20
รวม	333	100.00
อายุ		
1. 18-30 ปี	74	22.30
2. 31-40 ปี	65	19.50
3. 41-50 ปี	71	21.30
4. 51 ปีขึ้นไป	123	36.90
รวม	333	100.00
ระดับการศึกษา		
1. ประถมศึกษา	117	35.20
2. มัธยมศึกษาตอนต้น	114	34.20
3. อนุปริญญา / ปวส.	63	18.90
4. ปริญญาตรีขึ้นไป	39	11.70
รวม	333	100.00
อาชีพ		
1. เกษตรกร/รับจ้าง	190	57.10
2. ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	93	27.90
3. รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	23	6.90
4. อื่น ๆ	27	8.10
รวม	333	100.00
รายได้		
1. ต่ำกว่า 10,000 บาท	169	50.80
2. 10,001-15,000 บาท	69	20.40
3. 15,001-20,000 บาท	63	18.90
4. 20,001 บาทขึ้นไป	33	9.90
รวม	333	100.00

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมีจำนวน 167 คน คิดเป็นร้อยละ 50.20 มีอายุ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 36.90 สำเร็จการศึกษาระดับ

ประถมศึกษา จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 35.20 ประกอบอาชีพเกษตรกร/รับจ้าง จำนวน 190 คน คิดเป็นร้อยละ 57.10 และมีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท ต่อเดือน จำนวน 169 คน คิดเป็นร้อยละ 50.80

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ การใช้หลักโพชฌงค์ต่อการตัดสินใจเลือกตั้งผู้นำท้องถิ่นของประชาชนในพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเพิง อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ การใช้หลักโพชฌงค์ต่อการตัดสินใจเลือกตั้งผู้นำท้องถิ่นของประชาชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเพิง อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช

(n = 333)

ข้อ	การใช้หลักโพชฌงค์ต่อการตัดสินใจเลือกตั้งผู้นำท้องถิ่นของประชาชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเพิง อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช	ระดับความคิดเห็น		
		\bar{x}	S.D.	แปลผล
1.	ด้านสติ	4.20	0.67	มาก
2.	ด้านธัมมวิจยะ	3.66	0.71	มาก
3.	ด้านวิริยะ	4.36	0.69	มาก
4.	ด้านปิติ	4.46	0.66	มาก
5.	ด้านปัสสัทธิ	3.92	0.70	มาก
6.	ด้านสมาธิ	4.30	0.69	มาก
7.	ด้านอุเบกขา	4.17	0.70	มาก
รวม		4.15	0.69	มาก

การใช้หลักโพชฌงค์ต่อการตัดสินใจเลือกตั้งผู้นำท้องถิ่นของประชาชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเพิง อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านปิติ ด้านวิริยะ ด้านสมาธิ ด้านสติ ด้านอุเบกขา ด้านปัสสัทธิ และ ด้านธัมมวิจยะ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านผลการวิจัยมีดังนี้

1) ด้านสติ พบว่า ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ การตัดสินใจเลือกผู้นำท้องถิ่นด้วยวิจญาณของตัวเองมากกว่าการถูกชักจูงด้วยผู้อื่น การที่ได้ฟังคำหาเสียง ท่านจะไม่ด่วนเชื่อและไม่ด่วนปฏิเสธแต่จะใช้สติปัญญาไตร่ตรองอย่างรอบคอบทุกครั้งก่อนตัดสินใจเลือกผู้นำท้องถิ่น ทราบถึงความสำคัญของการไปใช้สิทธิเลือกตั้งผู้นำท้องถิ่น และการมีความตั้งใจที่จะไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงในวันที่มีการเลือกตั้งผู้นำท้องถิ่น

2) ด้านธัมมวิจยะ พบว่า ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การได้มีการเปรียบเทียบข้อมูลของผู้สมัครรับเลือกตั้งเลือกตั้งผู้นำท้องถิ่นแต่ละราย การได้มีการหาข้อมูลคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้งเลือกตั้งผู้นำท้องถิ่น การได้มีการหาข้อมูลประวัติการทำงานของผู้สมัครรับเลือกตั้งเลือกตั้งผู้นำท้องถิ่น และการได้มีการหาข้อมูลนโยบายของผู้สมัครรับเลือกตั้งเลือกตั้งผู้นำท้องถิ่น

3) ด้านวิริยะ พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ การตัดสินใจเลือกตั้งผู้นำท้องถิ่นที่มีความมุ่งมั่นตั้งใจทำงานเพื่อคนในท้องถิ่น อยู่ในระดับมากที่สุด การตัดสินใจเลือกตั้งผู้นำท้องถิ่นที่เอาใจจริงเอาใจกับการทำงานเพื่อแก้ไขปัญหาของประชาชนอยู่ในระดับมากที่สุด การตัดสินใจเลือกตั้งผู้นำท้องถิ่นที่มีความขยันหมั่นเพียรอยู่ในระดับมาก และการใช้ความเพียรพยายามในการศึกษาข้อมูลของผู้สมัครอย่างละเอียดก่อนตัดสินใจเลือกผู้นำท้องถิ่นอยู่ในระดับมาก

4) ด้านปิติ พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ การมีความปลอบปล้ำใจทุกครั้งที่ได้เห็นผู้สมัครเป็นผู้นำท้องถิ่นมีนโยบายที่มุ่งแก้ปัญหาส่วนรวมเป็นหลักอยู่ในระดับมากที่สุด การมีความรู้สึกอึดอัดใจเมื่อผู้ลงสมัครที่ท่านลงคะแนนให้ได้รับการคัดเลือกเป็นผู้นำท้องถิ่นอยู่ในระดับมาก การมีความยินดีพอใจทุกครั้งที่มีประชาชนพากันชื่นชมนโยบายของผู้ผู้นำท้องถิ่นที่ท่านลงคะแนนเสียงคัดเลือก อยู่ในระดับมาก และการมีความรู้สึกยินดีและพอใจเมื่อได้ทำการลงคะแนนคัดเลือกผู้นำท้องถิ่นอยู่ในระดับมาก

5) ด้านปัสสัทธิ พบว่า ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ความรู้สึกผ่อนคลายเมื่อผู้สมัครที่ท่านพึงพอใจได้รับการคัดเลือกเป็นผู้นำท้องถิ่น การที่แม้สถานการณ์การเลือกตั้งผู้นำท้องถิ่นจะมีความสับสนวุ่นวาย แต่ท่านสามารถทำให้สงบผ่อนคลาย ไม่ตื่นเครียดไปกับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ การที่แม้ผู้นำที่ท่านพึงพอใจไม่ได้รับการคัดเลือกเป็นผู้นำท้องถิ่น ท่านก็สามารถทำให้สงบยอมรับได้ โดยไม่โทศเศร้าเสียใจ และสามารถทำให้สงบไม่วุ่นวายใจได้ เมื่อผู้ผู้นำท้องถิ่นที่ท่านลงคะแนนเสียงคัดเลือกไม่สามารถนำนโยบายตอนหาเสียงไปปฏิบัติให้เป็นจริงได้

6) ด้านสมานธิ พบว่า ในภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ การตัดสินใจเลือกผู้สมัครคนใดเป็นผู้นำท้องถิ่นแล้ว ไม่มีใครจะมาโน้มน้าวให้ท่านเปลี่ยนไปเลือกผู้สมัครคนอื่นได้ ในขณะที่ท่านลงคะแนนเลือกผู้นำท้องถิ่น จิตใจของท่านมีความสงบมั่นคง ไม่ตื่นเต้นไปกับสถานการณ์รอบตัว ความสามารถรอคอยผลการนับคะแนนการเลือกตั้งผู้นำท้องถิ่นด้วยจิตใจที่สงบเยือกเย็น และเมื่อผลนับคะแนนปรากฏว่าผู้สมัครที่ท่านชื่นชอบไม่ได้รับการคัดเลือกเป็นผู้นำท้องถิ่น ท่านก็สามารถทำให้สงบเยือกเย็นได้

7) ด้านอุเบกขา ในภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ การตัดสินใจเลือกผู้นำท้องถิ่นที่มีความตั้งใจและเสียสละจริง ๆ โดยไม่คำนึงถึงความเป็นญาติหรือพวกพ้อง การมีการกล่าวโจมตีผู้สมัครเป็นผู้นำท้องถิ่นที่ท่านชื่นชอบมากมาย แต่ท่านสามารถวางใจเป็นกลาง ๆ ได้ ไม่ด่วนตัดสินใจเชื่อไปตามคำกล่าวโจมตีเหล่านั้น เมื่อผลการนับคะแนนปรากฏว่าผู้สมัครที่ท่านไม่ชอบได้รับการคัดเลือกเป็นผู้นำท้องถิ่น ท่านก็สามารถทำให้ยอมรับได้และเมื่อญาติหรือคนใกล้ชิดได้รับเงินซื้อเสียงจากผู้สมัครเป็นผู้นำท้องถิ่น ท่านห้ามปรามเขาเต็มที่แล้วแต่เขาไม่เชื่อฟัง ท่านก็สามารถทำให้เป็นกลาง ๆ ได้ โดยไม่รู้สึกเสียใจ

ตอนที่ 3 สรุปข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวการใช้หลักโพชฌงค์ต่อการตัดสินใจเลือกตั้งผู้นำท้องถิ่นของประชาชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเพิง อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช

จากการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวการใช้หลักโพชฌงค์ต่อการตัดสินใจเลือกตั้งผู้นำท้องถิ่นของประชาชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเพิง อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ประชาชนในพื้นที่ที่มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมดังนี้

1) ควรมีการส่งเสริม และรณรงค์ให้ประชาชน มีการใช้หลักโพชฌงค์ ทั้ง 7 ด้าน ในการตัดสินใจเลือกตั้งผู้นำท้องถิ่นของประชาชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเพิง อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ในครั้งต่อไป

2) ควรมีการให้ความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับ หลักโพชฌงค์ที่ใช้ต่อการตัดสินใจเลือกตั้งผู้นำท้องถิ่นของประชาชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเพิง อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช เนื่องจากประชาชนยังไม่มีความรู้ถึงสิ่งที่จะมาใช้ประกอบการตัดสินใจในการเลือกตั้ง และยังใช้ความชอบส่วนตัวในการตัดสินใจอยู่

3) ควรส่งเสริมให้มีการนำหลักโพชฌงค์ ทั้ง 7 ด้าน ไปใช้ในชีวิตประจำวัน ใช้ในการตัดสินใจในเรื่องอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากการตัดสินใจเลือกตั้งผู้นำท้องถิ่นของประชาชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเพิง อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช เพราะหลักโพชฌงค์ เป็นหลักที่ดี ทำให้ประชาชนมีเหตุผลในการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ได้มากมาย

4) มีการแนะนำรายละเอียดเกี่ยวกับแนวการใช้หลักโพชฌงค์ต่อการตัดสินใจเลือกตั้งผู้นำท้องถิ่นของประชาชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเพิง อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ให้กับประชาชนอย่างทั่วถึง

ผลการวิจัยเชิงคุณภาพ

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวการใช้หลักโพชฌงค์ต่อการตัดสินใจเลือกตั้งผู้นำท้องถิ่นของประชาชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเพ็ง อำเภอบางบาล จังหวัดนครศรีธรรมราช สรุปได้ดังนี้

- 1) ควรมีสติในการตัดสินใจเลือกโดยมีข้อมูลที่เพียงพอ
- 2) ควรมีความรู้และข้อมูลเกี่ยวกับผู้สมัครก่อนตัดสินใจเลือก
- 3) ควรมีความมั่นคงแน่วแน่ในการตัดสินใจและปฏิบัติตนอย่างมีอุดมการณ์
- 4) ควรส่งเสริม สนับสนุน ยอมรับและยกย่องผู้ที่ได้รับคัดเลือกมาเป็นตัวแทนอย่างจริงจังและจริงใจ
- 5) ควรมีการสงบจิตสงบใจและลดการปะทะเมื่อเกิดเหตุการณ์ที่ไม่พึงพอใจ
- 6) ควรมีความมั่นคงและแน่วแน่ในการตัดสินใจเลือกปราศจากความหวั่นไหวหรือการยุบหรือผลประโยชน์ใด ๆ
- 7) ควรวางใจเป็นกลาง ไม่เอนเอียง และยอมรับการตัดสินใจของตนเองเพื่อผลประโยชน์โดยรวม
- 8) ควรมีการส่งเสริม และรณรงค์ให้ประชาชน มีการใช้หลักโพชฌงค์ ทั้ง 7 ด้าน ในการตัดสินใจเลือกตั้งผู้นำท้องถิ่นของประชาชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเพ็ง อำเภอบางบาล จังหวัดนครศรีธรรมราช ในครั้งต่อไป
- 9) ควรมีการให้ความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับ หลักโพชฌงค์ที่ใช้ต่อการตัดสินใจเลือกตั้งผู้นำท้องถิ่นของประชาชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเพ็ง อำเภอบางบาล จังหวัดนครศรีธรรมราช เนื่องจากประชาชนยังไม่มีความรู้ถึงสิ่งที่จะมาประกอบประกอบการตัดสินใจในการเลือกตั้ง และยังใช้ความชอบส่วนตัวในการตัดสินใจอยู่
- 10) ควรส่งเสริมให้มีการนำหลักโพชฌงค์ ทั้ง 7 ด้าน ไปใช้ในชีวิตประจำวัน ใช้ในการตัดสินใจในเรื่องอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากการตัดสินใจเลือกตั้งผู้นำท้องถิ่นของประชาชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเพ็ง อำเภอบางบาล จังหวัดนครศรีธรรมราช เพราะหลักโพชฌงค์ เป็นหลักที่ดี ทำให้ประชาชนมีเหตุมีผลในการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ได้มากมาย
- 11) มีการแนะนำรายละเอียดเกี่ยวกับแนวการใช้หลักโพชฌงค์ต่อการตัดสินใจเลือกตั้งผู้นำท้องถิ่นของประชาชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเพ็ง อำเภอบางบาล จังหวัดนครศรีธรรมราช ให้กับประชาชนอย่างทั่วถึง

สรุปและอภิปรายผล

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การใช้หลักโพชฌงค์ต่อการตัดสินใจเลือกตั้งผู้นำท้องถิ่นของประชาชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเพ็ง อำเภอบางบาล จังหวัดนครศรีธรรมราช” ผู้วิจัยได้นำผลที่พบจากการวิจัยมาอภิปรายเชื่อมโยงทฤษฎี แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยผู้วิจัยได้เลือกประเด็นที่น่าสนใจมาอภิปรายผล ดังนี้

- 1) ด้านสติ พบว่า ประชาชนตัดสินใจเลือกผู้นำท้องถิ่นในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเพ็ง อำเภอบางบาล จังหวัดนครศรีธรรมราช ใช้วิจารณญาณของตนเองมากกว่าการถูกชักจูง เมื่อได้ฟังคำปราศรัยหาเสียง ไม่ด่วนสรุปไม่ด่วนเชื่อ แต่จะมีการไตร่ตรองก่อนตัดสินใจเลือกตั้ง ซึ่งสอดคล้องกับอริสา เสงี่ยมาน (2560) ที่กล่าวว่า ประชาชนควรพิจารณาถึงคะแนนเลือกผู้สมัครโดยใช้เหตุผลและองค์ประกอบอื่น ๆ มาประกอบ
- 2) ด้านธัมมวิจยะ พบว่า ประชาชนตัดสินใจเลือกผู้นำท้องถิ่นในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเพ็ง อำเภอบางบาล จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้มีการเปรียบเทียบข้อมูลของผู้สมัครเลือกตั้งผู้นำท้องถิ่นแต่ละราย มีการหาข้อมูลด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับผู้สมัครผู้นำท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของอริสา เสงี่ยมาน (2560) ที่กล่าวว่า ประชาชนควรพิจารณาถึงคะแนนเลือกผู้สมัครโดยใช้เหตุผลและองค์ประกอบอื่น ๆ มาประกอบ ไม่ใช่เพราะความชอบส่วนตัวหรือความเป็นเครือญาติรวมถึงการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบพฤติกรรมของผู้สมัครรับการเลือกตั้งโดยเฉพาะพฤติกรรม การทุจริต
- 3) ด้านวิริยะ พบว่า ประชาชนตัดสินใจเลือกผู้นำท้องถิ่นในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเพ็ง อำเภอบางบาล จังหวัดนครศรีธรรมราช ตัดสินใจเลือกตั้งผู้นำท้องถิ่นที่มีความมุ่งมั่นตั้งใจทำงานเพื่อคนในท้องถิ่น เอาจริงเอาจังกับการทำงานเพื่อ

การแก้ไขปัญหาประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับภาวित บุญชะ (2560) ที่พบว่า ความตั้งใจ วิสัยทัศน์ของผู้สมัครรับเลือกตั้งมีอิทธิพลต่อการต่อการตัดสินใจเลือกตั้ง ดังนั้นผู้ที่ลงสมัครรับเลือกตั้งผู้นำท้องถิ่นต้องตระหนักและให้ความสำคัญเกี่ยวกับความมุ่งมั่น การประกาศนโยบายว่าสามารถทำได้จริงหรือไม่ เพื่อให้การทำงานนั้นสอดคล้องและตรงกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่ได้

4) ด้านอุเบกขา พบว่า ประชาชนตัดสินใจเลือกผู้นำท้องถิ่นในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเพิง อำเภอปากพอง จังหวัดนครศรีธรรมราช เมื่อตัดสินใจเลือกผู้นำท้องถิ่นที่มีความตั้งใจและเสียสละจริง ๆ โดยไม่คำนึงถึงความเป็นญาติหรือพวกพ้อง สอดคล้องกับงานวิจัยของขวัญหทัย แจ่มแจ่ม (2562) ที่ค้นพบว่า ความสัมพันธ์หรือการรู้จักมักคุ้น หรือการให้ความช่วยเหลือกันมาก่อน ไม่ใช่เหตุผลที่จะทำให้ประชาชนตัดสินใจเลือกผู้นำท้องถิ่น

นอกจากนี้จากการศึกษาพบว่า มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้หลักโพชฌงค์ต่อการตัดสินใจเลือกตั้งผู้นำท้องถิ่นของประชาชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเพิง อำเภอปากพอง จังหวัดนครศรีธรรมราช ประกอบด้วย (1) ควรมีส่วนในการตัดสินใจเลือกโดยมีข้อมูลที่เพียงพอ (2) ควรมีความรู้และข้อมูลเกี่ยวกับผู้สมัครก่อนตัดสินใจเลือก (3) ควรมีความมั่นคงแน่วแน่ในการตัดสินใจและปฏิบัติตนอย่างมีอุดมการณ์ (4) ควรส่งเสริม สนับสนุน ยอมรับและยกย่องผู้ที่ได้รับคัดเลือกมาเป็นตัวแทนอย่างจริงจังและจริงใจ (5) ควรมีการสงบจิตสงบใจและลดการปะทะเมื่อเกิดเหตุการณ์ที่ไม่พึงพอใจ (6) ควรมีความมั่นคงและแน่วแน่ในการตัดสินใจเลือกปราศจากความหวั่นไหวหรือการยุบหรือผลประโยชน์ใด ๆ และ (7) ควรวางใจเป็นกลาง ไม่เอนเอียง และยอมรับการตัดสินใจของตนเองเพื่อผลประโยชน์โดยรวม สอดคล้องงานวิจัยของปานิสรา นาจันท์ (2562) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองไทรบุรี อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม” ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชน ดังนี้ (1) ด้านคุณสมบัติผู้สมัครรับเลือกตั้ง คือ ผู้สมัครรับเลือกตั้งควรคิดดีทำดีมีคุณธรรมและจริยธรรมชอบช่วยเหลือสังคม ไม่เคยมีประวัติเสีย และไม่เอาเปรียบผู้อื่น (2) ด้านพรรคการเมือง คือ พรรคการเมืองต้องมีความน่าเชื่อถือทำงานอย่างตรงไปตรงมา ยึดมั่นในศีลธรรม และไม่แบ่งพรรคแบ่งพวก และ (3) ด้านนโยบายพรรค คือ นโยบายพรรคควรดำเนินการส่งเสริมให้ประชาชนผู้สูงอายุและคนว่างงานให้มีรายได้ ลดราคาสินค้าและค่าครองชีพ ควรมีการปรับปรุงแก้ไขสภาพแวดล้อมและมลพิษ ช่วยให้ประชาชนมีที่อยู่อาศัย ไม่ควรจัดเก็บรายได้จากการเพิ่มภาษีจากประชาชน มีสวัสดิการช่วยเหลือผู้พิการ และส่งเสริมสินค้าไทย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านสติ: ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้นำท้องถิ่น ต้องใช้สติในการเลือกตั้ง คิดไตร่ตรองถึงผลที่จะได้รับหลังการเลือกตั้งผู้สมัครแต่ละราย และมีความรับผิดชอบต่อการตัดสินใจเลือกตั้งผู้นำท้องถิ่น
2. ด้านธัมมวิริยะ: ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้นำท้องถิ่นจะต้องศึกษาข้อมูลของผู้สมัครรับเลือกตั้งในด้านต่าง ๆ เช่น คุณสมบัติการศึกษา ประวัติการทำงาน นโยบาย รวมถึงมีการเปรียบเทียบข้อมูลของผู้สมัครรับเลือกตั้งแต่ละราย เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจเลือกตั้งในคราวนั้น ๆ
3. ด้านวิริยะ: ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้นำท้องถิ่น ต้องมีความเพียรพยายาม ในการหาข้อมูลของผู้สมัครแต่ละราย เช่น นิสัยใจคอ การวางตัว รวมไปถึงนโยบายต่าง ๆ ของผู้สมัครรับเลือกตั้ง เพื่อที่จะได้เลือกผู้นำท้องถิ่นที่ตรงตามที่ต้องการ
4. ด้านปิติ: ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้นำท้องถิ่น หากตัดสินใจเลือกตั้งผู้นำท้องถิ่นคนใดแล้ว ก็ต้องมีความพึงพอใจกับสิ่งที่ตนเลือก และยอมรับสิ่งที่ได้รับหลังการเลือกตั้ง
5. ด้านปัสสัทธิ: ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้นำท้องถิ่น เมื่อตัดสินใจเลือกตั้งผู้สมัครรับเลือกตั้งไปแล้ว แต่ไม่ได้รับการคัดเลือกเป็นผู้นำ ต้องยอมรับเสียงส่วนใหญ่ของประชาชน ไม่นำผลการแข่งขันมาเป็นปัญหาอุปสรรคในการดำเนินชีวิตหรือเกิดความขัดแย้งในครอบครัวหรือในชุมชน
6. ด้านสมาธิ: ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้นำท้องถิ่น เมื่อพิจารณาและตัดสินใจในการเลือกตั้งแล้ว ต้องมีความแน่วแน่มั่นคง ต่อการตัดสินใจเลือกตั้งผู้นำท้องถิ่น ไม่เอนเอียงไปตามกระแส

7. ด้านอุเบกขา: ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้นำท้องถิ่น ต้องวางใจเป็นกลาง เปิดรับฟังนโยบายจากผู้สมัครรับเลือกตั้งทุกราย เพื่อใช้ในการประกอบการตัดสินใจเลือกตั้งผู้นำท้องถิ่น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการการใช้หลักโพชฌงค์ต่อการตัดสินใจเลือกตั้งผู้นำท้องถิ่นของประชาชนด้วยการวิจัยเชิงคุณภาพเชิงลึก
2. ควรศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้นำท้องถิ่นกับการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
3. ควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งผู้นำท้องถิ่นของประชาชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเพิง อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช

เอกสารอ้างอิง

- ขวัญหทัย แจ่มแจ่ม. (2562). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของประชาชนในการเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลวัดสุวรรณ อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ปานิสรา นาจันทด. (2562). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองไร่ชิ่ง อำเภอสภาพาน จังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์ รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตโต). (2554). *โพชฌงค์ พุทธวิธีเสริมสุขภาพ* (พิมพ์ครั้งที่ 108). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อักษรสัมพันธ์ (1987).
- ภาวิต บุญขละ. (2560). *ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของประชาชนในการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี : กรณีศึกษาเทศบาลตำบลสันผีเสื้อ อำเภอมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่*. การค้นคว้าแบบอิสระ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สติธร ธนานิธิโชติ และ ธนพันธ์ ไช้ประกอบทรัพย์. (2560). ระบบการคัดสรรผู้สมัครรับเลือกตั้งในนามพรรคการเมือง : ทางเลือกและข้อเสนอแนะสำหรับประเทศไทย. *วารสารสถาบันพระปกเกล้า*, 15(1), 6-34.
- สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ป. อ. ปยุตโต). (2561). *พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม* (พิมพ์ครั้งที่ 34). กรุงเทพฯ : บริษัท เอส.อาร์. พรินติ้งแมสโปรดักส์ จำกัด.
- สุพัฒพงศ์ แยมอิม. (2564). ความเป็นหุ้นส่วนการบริหารการปกครองท้องถิ่น เพื่อการเสริมสร้างชุมชนแบบบูรณาการ. *Journal of Modern Learning Development*, 6(5), 351-365.
- อริสา เส็งคำปาน. (2560). *การตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ในพื้นที่ตำบลจุมพล อำเภอนาทม จังหวัดหนองคาย*. วิทยานิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- อัญชิชา มั่นคง. (2558). ภาวะผู้นำของนายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลเกาะคา อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง. *การประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์*, 2(1), 906-100.
- netelection. (2016). *การเลือกตั้งมีความสำคัญอย่างไรบ้าง*. สืบค้น 11 มกราคม 2566, จาก <https://www.netelection.org>